

E. Hazal GÜRLER

**HUKUKİ AÇIDAN SERMAYE
PİYASASINDA ÖZEL DURUM
AÇIKLAMALARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XXI
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN TAKDİMİ.....	1
II. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI.....	2
III. ÇALIŞMA PLANI.....	3

BİRİNCİ BÖLÜM KAMUYU AYDINLATMA İLKESİ KAPSAMINDA ÖZEL DURUM AÇIKLAMALARININ KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ VE TARİHSEL GELİŞİMİ

I. KAMUYU AYDINLATMA İLKESİ.....	5
1. Tanımı.....	5
2. Amaçları.....	7
3. İşlevleri.....	10
4. Türleri.....	11
II. ÖZEL DURUM AÇIKLAMALARININ KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ.....	12
1. Özel Durum Kavramı.....	12
A. Kökeni	12
B. Tanımı.....	13
2. Hukuki Niteliği.....	16
3. Terimin Yerindeliği	16
4. Konusu	19

A. Çerçeve Sorunu	19
B. Kural İçi Boşluğun Tespiti	20
C. Çerçevenin İçeriğinin, Kural İçi Boşluğun Doldurulması Süretiyle Oluşturulması	21
5. Kapsamı.....	22
6. Amacı.....	25
A. Fırsat Eşitliğinin Sağlanması	25
B. Sürekli Bilgi Akışının Sağlanması.....	27
7. Önemi.....	28
III. ÖZEL DURUM AÇIKLAMALARININ TARİHSEL GELİŞİMİ VE YÜRÜRLÜKTEKİ DÜZENLEMELER İÇERİSİNDEKİ YERİ.....	29
1. Genel Olarak.....	29
2. Amerika Birleşik Devletleri Hukukunda	30
A. Kamuyu Aydınlatmanın İlkeselleşme Sürecinde İlk Adım: Mavi Gök Kanunları.....	30
B. İlkesel Düzeyde Kamuyu Aydınlatma: 1933 Tarihli Menkul Kıymetler Kanunu	30
C. Sürekli Kamuyu Aydınlatma: 1934 Tarihli Menkul Kıymetler Borsası Kanunu	31
D. Yeknesaklaştırılmış Formlar: S-K Tüzüğü.....	32
E. Seçici Açıklamanın Adaletsizliği: Kamuyu Adil Aydınlatma Tüzüğü.....	33
F. Mevcut Düzenlemelerin Yetersizliği: Sarbanes-Oxley Kanunu.....	34
G. Tüketicilerin Finansal Piyasalarda Korunması: Dodd- Frank Kanunu	35
3. Avrupa Birliği Hukukunda	36
A. Birlik Düzeyinde Özel Durum Açıklamalarına Yönelik İlk Adımlar: Avrupa Ekonomik Topluluğu Direktifleri.....	36
B. AET Direktiflerinin Sadeleştirilmesi: SLIM ve Winter Raporları	38

C. AB Sermaye Piyasalarının Bütünleştirilmesinde Önemli Adım: Lamfalussy Raporu ve Çerçeve Düzenlemeler.....	39
a. Piyasanın Kötüye Kullanılması Direktifi	41
b. Finansal Araç Piyasaları Direktifi	42
c. Şeffaflık Direktifi	43
d. Piyasanın Kötüye Kullanılması Tüzüğü.....	44
4. Türk Hukukunda.....	46
A. Genel Olarak	46
B. eSerPK'nin İlk Dönemi.....	47
C. eSerPK'nin İkinci Dönemi: 3794 Sayılı Kanun Değişikliği.....	48
a. VIII-20 Sayılı Mülga Tebliğ.....	49
b. VIII-39 Sayılı Mülga Tebliğ.....	50
c. VIII-54 ve VIII-57 Sayılı Mülga Tebliğler	51
D. SerPK Dönemi.....	52

İKİNCİ BÖLÜM

ÖZEL DURUM AÇIKLAMALARINA KONU BİLGİLERİN ÖZELLİKLERİ VE İÇERİKLERİ

I. ÖZEL DURUM AÇIKLAMALARINA KONU BİLGİLER VE ÖZELLİKLERİ	55
1. İçsel Bilgi ve Sürekli Bilgi Ayrımı	56
A. Ayrımın Kaynağı.....	56
B. Ayrımda “Bilgi” Teriminin Esas Alınması	56
C. Ayrıma Konu Bilgilerin Genel Çerçevesi	57
a. İçsel Bilgilerin Genel Çerçevesi.....	57
b. Sürekli Bilgilerin Genel Çerçevesi	57
D. Ayrımın Hukuka Uygunluğu Sorunu.....	58
E. Mevcut Düzenlemelerde Değişiklik Yapılması Gerekliği	61
F. Bilgilerin “Sürekli” Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	64

G. Düzenleme Önerisi.....	65
2. İçsel ve Sürekli Bilgilerin Özellikleri	66
A. Genel Olarak.....	66
B. Ortak Özellikleri.....	67
a. Açıklanacak Hususların, Bilgi, Olay veya Gelişme Olmaları	67
b. Henüz Kamuya Açıklanmamış Olmaları.....	68
c. Sermaye Piyasası Araçlarına veya İhraççalarına İlişkin Olmaları	70
C. Ayırt Edici Özellikleri.....	71
a. İçsel Bilgiler Bakımından	71
aa. Genel Özellikleri	71
bb. Kesinlik Özelliği	72
cc. Etki Unsuru.....	74
aaa. Etki Kavramının Anlamı.....	74
bbb. Etkinin Muhtemel Oluşu.....	74
ccc. Etki Unsurunun Elemanları	75
i. Genel Olarak.....	75
ii. Sermaye Piyasası Araçlarının Değeri ve Fiyatına Etki	76
ii.1. Mevcut Durum.....	76
ii.2. Sermaye Piyasası Araçları.....	76
ii.3. Sermaye Piyasalarında Değer ve Fiyat Ayrımı.....	77
ii.4. Sermaye Piyasası Araçlarının Değerinin ve Fiyatının Belirlenmesi.....	78
ii.5. Mevcut Düzenlemelerin Değerlendirilmesi ve Düzenleme Önerisi	79
iii. Yatırımcıların Yatırım Kararlarına Etki	80
iii.1. Mevcut Durum.....	80
iii.2. Yatırım	81
iii.3. Yatırım Kararı	81
iii.4. Yatırım Kararlarını Belirleyen Etkenler	82

---

iii.4.a. Etkin Sermaye Piyasası Kuramı ve Objektif Etkenler.....	83
iii.4.b. Davranışsal Finans Kuramı ve Subjektif Etkenler.....	84
iii.5. Yatırım Kararlarına Etkide Objektif Yatırımcı Kriteri.....	85
iii.6. Yatırımcıların Yatırım Kararlarının Değişmesine Neden Olabilecek Nitelikteki Hususların Sermaye Piyasası Araçlarının Fiyatından Bağımsız Olup Olamayacağı Sorunu	87
iii.6.a. Mevcut Durum	87
iii.6.b. Sermaye Piyasası Araçlarının Fiyatı ile Yatırımcıların Yatırım Kararları Arasındaki İlişki.....	87
iii.6.c. Düzenleme Önerisi.....	89
ddd. Etkinin Tespitinde Başvurulabilecek Yorum Araçları.....	90
i. Genel Olarak.....	90
ii. Önceki Açıklamalar	91
iii. Geçmişte Karşılaşılan Fiili Etki	91
iv. Piyasalardan Gelen Talep ve Yorumlar	92
v. Etki Sonucunu Doğurmayan Benzer Açıklamalar.....	93
b. Sürekli Bilgiler Bakımından.....	94
aa. Özellikleri.....	94
bb. Yardımcı Unsur	95
aaa. Anlamı.....	95
bbb. Dayanağı	95
ccc. Kapsamı	96
ddd. Kullanılmasına Yardımcı Olunan Yatırımcı Hakları.....	96
eee. Haklarını Kullanmasına Yardımcı Olunan Yatırımcı.....	97

II. ÖZEL DURUM AÇIKLAMALARINA KONU BİLGİLERİN İÇERİĞİ	98
1. İçeriğin Sınıflandırılması.....	98
A. Sınıflandırmanın Kaynağı.....	98
B. Sınıflandırmanın Amacı.....	99
C. Sınıflandırmanın Genel Çerçevesi	100
a. İçsel Bilgiler Bakımından	100
b. Sürekli Bilgiler Bakımından.....	101
2. İçsel Bilgiler	102
A. İhraççıdan Kaynaklanan Durumlar	102
a. İhraççı Kadrolarındaki Değişiklikler ve Kadrodakilere İlişkin Gelişmeler	102
aa. Yönetim Kadrolarındaki Değişiklikler	102
bb. Yönetim Kadrolarındakilerin Sorumluluklarına İlişkin Durumlar	103
cc. Nitelikli Personel ve Bunların Sorumluluklarına İlişkin Durumlar	104
b. Adli Dava ve İdari Kovuşturmalar.....	105
c. Önemli Tutarda Olağan Dışı Gelir ve Kârlar ile Gider ve Zararlar	106
d. Sermaye Yapısına ve Yönetim Kontrolüne İlişkin Değişiklikler	107
aa. Kavramlar.....	107
aaa. Sermaye Yapısı ve Kontrolü	107
bbb. Yönetim Kontrolü.....	109
bb. ÖDT Düzenlemesi ve Değerlendirilmesi.....	109
aaa. ÖDT Düzenlemesi	109
bbb. Düzenlemenin Değerlendirilmesi	113
cc. Örnekleri.....	115
aaa. Birleşme ve Bölünme	115
bbb. Pay Alım Teklifi	115
ccc. Sermaye Yapısındaki Diğer Değişiklikler	117
e. Maddi Duran Varlıklarla İlgili İşlemler	117

f.	İhraççının Faaliyetlerine İlişkin Değişiklikler.....	118
aa.	Faaliyetlerin Türü ve Niteliğine İlişkin Durumlar	119
bb.	Piyasalardaki Faaliyetlere İlişkin Durumlar	119
cc.	Anlaşmalara İlişkin Durumlar.....	120
dd.	Yatırım Politikalarına İlişkin Durumlar	120
ee.	Organizasyon Yapısına İlişkin Durumlar.....	121
ff.	Denetleme ve Derecelendirmeye İlişkin Durumlar ..	121
gg.	Sona Ermeye İlişkin Durumlar	122
g.	İhraççının Finansal Yapısına İlişkin Değişiklikler	122
aa.	Dava ve Takipler	123
bb.	Sermayeye ve Esas Sözleşmeye İlişkin Durumlar	123
cc.	Kâr Dağıtım Politikasına İlişkin Durumlar	124
dd.	Alacaklara, Borçlara ve Bağışlara İlişkin Durumlar....	124
ee.	Yükümlülüklerle İlişkin Durumlar	125
ff.	Finansal Tablo ve Raporlara İlişkin Durumlar	125
h.	Bağlı Ortaklıklar ve Finansal Duran Varlıklara İlişkin Değişiklikler	126
i.	Pay Dışındaki Sermaye Piyasası Araçlarını Halka Arz Eden İhraççılara ve Bu İhraçlara İlişkin Bilgiler	127
B.	İhraççıdan Bağımsız Durumlar.....	129
3.	Sürekli Bilgiler.....	129
A.	İhraççıya İlişkin Genel Bilgiler	129
B.	Bilgilendirme Politikası.....	130
C.	Genel Kurula İlişkin Bilgiler	131

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖZEL DURUMLARIN AÇIKLANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

I.	ORTAK ESASLAR.....	133
----	--------------------	-----

1. Özel Durum Açıklamalarına İlişkin Mevzuatın Düzenlenme Tekniği.....	133
A. ÖDT Bakımından	133
B. ÖDT II Bakımından	135
2. Özel Durum Açıklamalarına İlişkin Mevzuatın Uygulama Alanının Tespiti	135
A. Genel Olarak	135
B. Mevzuat Hükümlerine Tâbi Olan İhraççılar ve Ortaklıklar ..	136
C. İhraççılar ve Ortaklıkların Mevzuat Hükümlerine Tâbi Oldukları Süreler	137
D. İhraççılar ve Ortaklıkların Tâbi Oldukları Mevzuat Hükümlerinin Kapsamı	139
3. Açıklama Sürecinde Gözetilmesi Gereken İlkeler.....	139
A. Eşit İşlem.....	139
B. Güncellik.....	140
C. Hızlı ve Kolay Erişilebilirlik	142
D. Açıklama Öncesi Gizlilik	143
4. Özel Durumların Kamuya Açıklanmasında Uyulması Gereken Şekli ve Maddi Esaslar	144
A. Şekli Esaslar	144
a. Genel Olarak	144
b. Açıklamaların Dili	145
c. Açıklamaların Yeri	145
aa. KAP	145
bb. SPK İnternet Sitesi	146
cc. Diğer Bilgi Yayma Kanalları	147
d. Açıklamaların Zamanı	149
aa. İhraççıların Özel Durumları Bakımından	149
bb. Borsa Dışı Ortaklıkların Özel Durumları Bakımından	150
B. Maddi Esaslar	150

a. Genel Olarak	150
b. Açıklama Metninde Yer Verilmesi Gereken Hususlar.....	152
aa. Temel Hususlar	152
aaa. İhraççılar Bakımından.....	152
i. İhraççılar Tarafından Yapılacak Açıklamalarda	152
i.1. Genel Bilgiler	152
i.2. Sorumluluk Beyanı	154
ii. İlgili Taraflarca Yapılacak Açıklamalarda	155
bbb. Borsa Dışı Ortaklıklar Bakımından	156
bb. Özellik Arz Eden Durumlara İlişkin Açıklama Metninin Ayrıca İçermesi Gereken Hususlar	157
aaa. Yanlış Değerlendirilebilecek Durumlar	157
bbb. Belirsiz Olan Durumlar	159
cc. Mevcut Bir Özel Durum Açıklamasına İlişkin Açıklamaların İçermesi Gereken Hususlar	162
aaa. Düzeltmeye Yönelik Açıklamalar Bakımından	162
bbb. Güncellemeye Yönelik Açıklamalar Bakımından	162
c. Açıklamaların Nitelik İtibariyle Taşınması Gereken Özellikler.....	163
aa. Genel Olarak	163
bb. Tam Olmak	165
cc. Açık ve Anlaşılır Olmak	167
dd. Doğru ve Dürüst Olmak	168
aaa. Doğruluk.....	168
bbb. Dürüstlük.....	170
ee. Yeteri Kadar Olmak.....	172
II. İÇSEL BİLGİLERİN AÇIKLANMASI.....	174
1. Açıklama Yapmakla Yükümlü Olan Kişiler	174
A. Genel Olarak	174
B. Ortaklıklar	175
C. İlgili Taraflar	175

a. Pay Sahipleri	175
b. İdari Sorumluluğu Bulunan Kişiler, İdari Sorumluluğu Bulunanlarla Yakından İlişkili Olan Kişiler ve İhraççının Ana Ortağı.....	176
aa. Genel Olarak	176
bb. İdari Sorumluluğu Bulunan Kişiler.....	178
cc. İdari Sorumluluğu Bulunanlarla Yakından İlişkili Olan Kişiler.....	178
dd. Ana Ortak	179
c. Sermaye Piyasası Araçları Üzerinde İşlem Yapan Kişiler.	180
2. İçsel Bilgilere Erişimi Olan Kişiler Listesi	182
A. Genel Olarak	182
B. İçsel Bilgilere Erişimi Olan Kişiler	182
C. İçsel Bilgilere Erişimi Olan Kişiler Listesinin Oluşturulması	184
D. İçsel Bilgilere Erişimi Olan Kişiler Listesinin Güncellenmesi	185
3. Açıklamanın Zamanı	186
A. Kural.....	186
B. İstisna: Gizli Tutma Yükümlülüğü Bulunan Kişilere Açıklama	187
a. Kanun Gereği.....	188
b. Esas Sözleşme Gereği	189
c. Özel Sözleşmeler Gereği.....	190
4. Açıklamanın Kapsamı	190
A. Genel Olarak	190
B. Olağan Dışı Fiyat ve Miktar Hareketleri.....	191
C. Haber ve Söylentiler	192
D. Geleceğe Yönelik Değerlendirmeler.....	193
5. Kapsamın Sınırları: Ticari Sırlar.....	197
III. İÇSEL BİLGİNİN AÇIKLANMASININ ERTELENMESİ.....	201
1. Genel Olarak.....	201

---

2. Şartları	202
A. İhraççının Meşru Menfaatlerinin Zarar Görmesi İhtimalinin Bulunması	202
a. Meşru Menfaat Kavramı	202
b. Meşru Menfaat Örnekleri.....	203
B. Yatırımcıların Yanıltılmasına Yol Açılmaması.....	205
C. Ertelenen Bilgilerin Gizliliğinin Sağlanması.....	207
a. Genel Olarak	207
b. İhraççının Açıklanması Ertelenen Bilgilere Erişimi Kontrol Etme Yükümlülüğü.....	208
c. Gizliliğin Sağlanamaması Halinde Açıklanması Ertelenen Bilginin Açıklanması Yükümlülüğü	208
3. Usulü.....	210
A. Erteleme Kararı.....	210
B. Erteleme Süresi.....	211
C. SPK'nin Erteleme Sebeplerinin Yerindeliğini Takdir Yetkisi.	212
IV. SÜREKLİ BİLGİLERİN AÇIKLANMASI	212
1. Açıklama Yapmakla Yükümlü Olanlar.....	212
2. Açıklamanın Zamanı	213
3. Açıklamanın Kapsamı	214
SONUÇ	217
KAYNAKÇA.....	223